

seves arrels primeres, en ses causes que la varen iniciar i continúen agreujant-la constantment en l'univers mon; es, principalment, un problema de caràcter moral i religiós, que amb les idees i afirmacions, dalt esmentades, del Evangeli cristià se podrà resoldrer be i no pas de cap altra més manera». Aquest bell parlament va fer la Caritat.

Finitos tots els discursos, s'aixecà la Justícia per a dictaminar i donar sentència i digué: «Jo he escoltat amb interès los discursos i raóns presentades de les sis Representants, aquí presents, per a resoldre eficazment lo problema social: jo are vinc o donar el meu parer arbitral de quina me sembla que te mes raó. Jo, quan vaig acompanyada i assessorada com are m'hi veieu, per la Ciència i la Virtut, soc imparcial i justa en mes sentències, sens decantarme a la dreta, ni a la esquerra, ensense deixarme portar per simpaties o antipaties: la meva missió es precisament donar a quiscú lo que sii seu segons els principis de la Veritat, de quina soc filla primogénita. Crec, doncs, sincerament que la millor solució de totes l'ha presentada la Caritat a nom de la Relligió. La raó que tinc, es aquesta: davant d'un brás malalt hi han reunits en consulta tres metges de parer diferent. L'un diu: El mal es tan greu que s'ha de tallar el braç, per a matar el mal. L'altre respón: se pot apedassar el braç fins arrivarlo a ben curar, amb remeis *externs* aplicats al meteix brás. El tercer opina: Jo crec que es ben poc lo de medicar el brás per *enfora* no més, perquè el mal ve de la sang impura e infectada i son menester remeis per *dintre* l'organisme: d'altra banda considero massa radical lo de tallar lo braç, puig resultaria pitjor lo remei que la malaltia. Vull dir amb tot aixó—continué dient la Justícia—que la malaltia social qu'avui patim, quins símptomes tothom pot ben observar; aqueixa greu malaltia no's curará sols amb un procediment radical tallant lo mal; ço es, destruint i matant als de dalt, com ho predica la Revolució, com tampoc empresonant no més, castigant durament i segant testes dels de baix. Tampoc els remeis *externs* serán prou eficaces per a destruir el mal social de que parlem. I la Força armada i l'Autoritat pública i les lleis gubernamentals i de caràcter económic no son sino remeis *externs*, medicines exteriors, per a gorir al organisme social malalt. Tenen quelcom d'eficacia, no's pot pas negar, pro es de moment i no més per a aturar la propagació del mal, porque aquest no's fassi més greu, porque el malalt experimenti quelcom d'allaugeriment en la seva dolencia. La cura veritable i eficaz del mal social deu ferse amb remeis *interns* que obrin

dintre el cap i el cor de les persones que formen els dos partits socials de la lluita, rics i pobres, obrerisme i burgesia. I aqueixes medicines d'acció interna son les *idees* i els *sentiments*: les idees per a l'intelligencia i los sentiments per a la voluntat. Filtrant al cap bones i sanes idees, religioses i socials amb una constant predicació e injectant a la voluntat els nobles sentiments que d'aquelles idees neixen per necessitat; aixó fet i alcançat, teniu *tot el cos social* ja perfectament curat; i la força pública i la llei no tindrán alhora res més a fer sino *conservar*, amb mides higiéniques de caràcter social, la salut obtinguda per l'eficacia medicinal de les idees i sentiments del Evangeli cristià. No en dupteu: l'idea es primer que'l sentiment i l'acció exterior del obrar segueix a l'idea i al sentiment, com el tró segueix al llamp: segons les idees i sentiments amagats a dintre, son gaire be sempre les obres externes d'enfora. Vull dir que si volem aturar a temps les conseqüències funestes d'aquesta lluita social de classes en l'ordre práctic dels fets, devém per necessitat inocular dintre les arteries del cos social los principis doctrinals e idees lluminoses del Evangeli de Crist relatius a la que son rics i pobres, al valer positiu de les riqueses, a la propietat i demás factors que integren el complex problema social. Si's pretenen cercar solucions fora o en contra de les doctrines cristianes, el mal no minvará, ans creixerá cada día més fins qu'arrivará un moment que'l malalt, ja desesperat, s'esbravará rabiosament destroçant tot lo que'l volta i cregui asser causa, o be de la seva desgracia *present*, o be remei, al *pervindre*, de la seva malaltia actual....»

Aixís se va concloure lo famós Congrès social de Xauxa, enterant-se tot seguit el públic internacional, per medi de les relacions de la premsa del parer i sentència arbitrals de la Justícia.

I la gen, segons el seu pensar diferent, quiscú feia els seus comentaris, trovant encertat o desacertat el parer de la Justícia, mostrant-se uns conformes, altres no amb la seva sentència.

J. C. P.

VISIONS FANTÁSTIQUES I REALS

EL FUTUR "BOULEVARD"

Tan mateix l'ampla i llarga carretera en quiscuna banda de la qual s'aixequen les menudes cases d'aquesta industriosa vila, capital de la